

Az egészségi alkalmassági vizsgálatok és a pályaalkalmassági vizsgálatok közötti alapvető különbség.

A lőfegyvertartáshoz szükséges törvényi szabályozás által előírt egészségi alkalmassági vizsgálatok két feltételének; az orvosi és a pszichológiai vizsgálatoknak viszonya, helye szerepe, végrehajtási rendje az I-II. csoport elsőfokú vizsgálatában

Kubiszyn Anna

klinikai szakpszichológus, igazságügyi klinikai szakpszichológus

NNGYK

A vizsgálati rendszer, a folyamat

- **Nehézkes**
- **Nincs megfelelő konnektivitás a szereplők között**
- **Kijátszható**

A személyiség fontossága

**„Lehetnek jó képességek,
de a rossz személyiség kezében életveszélyes a
fegyver!”**

Dr. Hódos Tibor

Egészségi alkalmassági vizsgálat vagy pályaalkalmassági vizsgálat a 22/1991(XI.15) NM rendeletben szabályozott egészségi alkalmassági vizsgálat

Egészségi alkalmassági vizsgálat

- Ha a törvény másképpen nem rendelkezik: **orvosi vizsgálat**, amely figyelembe veszi azon **egészség-kockázati tényezőket**, melyek a betöltendő **munkával, tanulással, tevékenységgel** összefüggenek.
- Aktuális és prognosztikai vélemény

Pályaalkalmassági vizsgálat

- Arra irányul, hogy valaki rendelkezik-e a választott hivatás, vagy feladat ellátásához szükséges **pszichológiai, mentális és egyéb képességekkel.**
- Aktuális és prognosztikai vélemény

A 22 (XII.15)/1991.NM rendelet értelmében mi a pszichológiai vizsgálat célja.

Pályaalkalmasság?

- Nem pályaalkalmasság.

Egészségi alkalmasság?

- Egészségi alkalmasság.
- Arra irányul, hogy a kliens
Fegyver tartására alkalmas-e.

Módszertani útmutató, minimumfeltételek

1. Módszertani útmutató nincs

- Az Országos Munka-és Üzemegészségügyi Intézet (OMÜI) Módszertani Útmutatója (Népjóléti Közlöny XLII évf.2.szám 1992.01.31.). Elévült.

2. Több szakterület vizsgálhat; munka-és klinikai szakpszichológus. Jelenleg már a sportpszichológus is.

3. Minimumfeltételek nincsenek

- 2. melléklet a 45/2020. (XII. 16.) BM rendelethez
A pszichológiai minimumfeltételek hivatásos rendőröknél viszont nagyon jó

2. melléklet a 45/2020. (XII. 16.) BM rendelethez

A pszichológiai minimumfeltételek **hivatásos rendőröknél**

1. A személyiség egészével kapcsolatos elvárások

1.1. Kiegyensúlyozott pszichés állapot

1.2. Életkornak megfelelő érettség

1.3. Átlag feletti érzelmi-indulati kontroll!

1.4. Átlagos pszichés terhelhetőség, stresszel való megküzdési képesség

1.5. Átlagos alkalmazkodási képesség (reziliencia)

1.6. Átlagos teljesítménymotiváció

2. Kognitív képességekkel kapcsolatos elvárások

2.1. Átlagos intellektuális képességek

2.2. Átlagos figyelmi, szenzomotoros képességek

3. Társas készségekkel kapcsolatos elvárások

3.1. Átlagos szóbeli kommunikációs készségek (beszédzavar, beszédhiba nélküli)

3.2. Átlagos írásbeli kommunikációs készségek

4. Társadalmi normáknak való megfelelés

4.1. Átlagos felelősségtudat

4.2. Szabálykövető, fegyelmezett magatartás, amelynek keretében elvárt a vizsgálatok során való együttműködés, azok szabályainak a betartása, a tesztek értékelhető kitöltése

4.3. Élettörténete mentes a kóros függőségektől (pl. játékszenvedély, alkoholfüggőség, drogfüggőség stb.)

4.4. Élettörténete mentes öngyilkossági kísérletről, öngyilkosságra utaló magatartástól !

I. csoport FBÖ/biztonsági őr

A végrehajtási rend be nem tartásának tipikus esetei

- **Az orvos nem állít ki beutalót** / vizsgálatkérő lapot a pszichológiai vizsgálatához.
→ a beutaló / vizsgálatkérő lap kiállítása kötelező (22/1991. (XI. 15) NM rendelet 4/A. § (2)).
- **Az orvos – tévesen – a pszichológiai vizsgálatra küldi először** a vizsgálati személyt az orvosi vizsgálat elvégzése előtt.
→ az orvosi vizsgálatot a pszichológiai alkalmassági vizsgálat előtt kell elvégezni (22/1991. (XI. 15) NM rendelet 4/A. § (1)).
- **A pszichológus; beutaló / vizsgálati lap nélkül fogadja** a vizsgálati személyt.
→ lásd első pont, a beutaló / vizsgálatkérő lap kiállítása kötelező.

A végrehajtási rend be nem tartásának tipikus esetei

- Sportcélú fegyvertartási engedély kiváltására cselekvőképes nagykorú, **sportegyesület által leigazolt versenyző jogosult** (253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet a fegyverekről és lőszerekről 23§).
A sportcélú fegyvertartási engedélyhez előzetes orvosi alkalmassági vizsgálat valamint pszichológiai alkalmasság szükséges
- Ha a pszichológus jelzi a sportorvosnak, hogy a V. Sz. olyan gyógyszert szed ami fegyvertartással nem összeegyeztethető azt a választ kapja, hogy ez őt nem érdekli.

Egy új jelenség

- Feltételezhető félreértése az általános, **kötelező munkaköri alkalmassági vizsgálat megszűnésének**, miszerint a pszichológiai vizsgálat nem kötelező az
- I. csoport–ban sem időszakos és soron kívüli vizsgálatkor
- nem kötelező cégek esetében pl.: lőtérvezetés, lövészeti vezető, fegyvertárolás, fegyver és lőszer bevétel-kiadás stb. esetén.
→ a 22/1991. (XI. 15) NM rendelet továbbra is hatályos, egyértelműen fogalmaz. I-es csoportra vonatkozóan részletek: 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet.

Köszönöm a
figyelmet.